Арилжаанд оролцогчид ба барааны, тухай эдийн засгийн урсгал

САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРОО

Монгол Улс, Улаанбаатар хот 15160
Чингэлтэй дүүрэг, Бага тойруу 3
Засгийн газрын IV байр 210644
Улаанбаатар, Монгол Улс

Утас: 51-261657, 51-261658, 70117097
Факс: 329084, 7011-7047
www.frc.gov.mn

LUX DEV

САНХҮҮГИЙН САЛБАРЫН ЧАДВАРЖИЛ БЭЛТГЭХ СУРГАЛТЫН ТӨСӨЛ

Монгол Улс, Улаанбаатар хот 15160
Чингэлтэй дүүрэг, Бага тойруу 3
"Жи Мобайл" офис центр 302 тоот
210644 Улаанбаатар, Монгол Улс

Утас: 70127047
www.luxdev.lu

Санхүүгийн зохицуулах хороо
2015 он

УЛСЫН ТӨСВИЙН ЗАХ ХЭЛБ

Оюуны - Цаасны

Хөдөө аж ахуйн биржийн арилжаанд оролцох

Гарын авлага

ХАА-н биржийн арилжааны талаар өргөн, малчин, тариалангчдыг мэдээлэх зүйлс

Хуль зүйн зохицуулалт

УИХ-аас 2011 оны 6 дугаар сарын 02-ны өдөр Хөдөө аж ахуйн гаралтай бараа, түүхий эдийн биржийн тухай хуулийг батлосан.

"Хөдөө аж ахуйн биржийн" ТӨХХК нь 2013 оны 01 дүгээр сард үүсгэн байгуулагдан анхныхаа арилжааг 2013.04.08-ны өдөр эхлүүлсэн.

ХАА-н биржийн байгуулах зах хэлбэрийн зорилт

Хөдөө аж ахуйн гаралтай бараа, түүхий эдийн бэлтгэх, арилжааны өрсөлдөх чадвар тогтоцоо бий болгох, үнийн шударга өрсөлдөөнийг дэмжих, хөдөө аж ахуйн гаралтай бараа, түүхий эдийн зах хэлбэр нэмүү өртөг шингэх ...

Биржийн арилжаанд ба дараах 2 этгээдэр дамжуулан оролцож болно. Үүнд:

1.Биржийн Арилжааны Зуучлагч Брокерын Компани */энэ нь биржийн байнгын гишүүн оролцогч байна/*

2. Хэрэглэгч (*Малчид, тариалангчид сайн дурахраа нэгдэн Хоршоо байгуулан, ХАА-н биржийн арилжаанд шууд оролцох боломжтой: хуулиар нэгдсэн өсөн*)

ХАА-н биржийн арилжааны зуучлагч /Брокер/-ны Санхүүгийн зохицуулах хороонооос тусгай зөвшөөрөл авна. Гадаадын иргэн, хуулийн этгээд, харьяалалгүй хүн биржийн арилжаанд биржийн байнгын гишүүн оролцогчоор зуучлуулан оролцоно.

Санхүүгийн зохицуулах хороо /СЗХ/-ны эрх, үүрэг

СЗХ нь холбогдох хуулийн дагуу ХАА-н биржийн арилжаанд оролцох тусгай зөвшөөрлийн нөхцөл, шаардлагыг тогтоож, бирж болон биржийн арилжаанд оролцогчдыг үйл ажиллагаанд хяналт тавина.

ХАА-н бирж дээр арилжих бараа, түүхий эдийн нэр төрөл

- Одоогоор арилжаалагдаж буй бараа, түүхий эд:

  1. Ямааны ноолуур;
  2. Хонь, гэмэхний ноос;
  3. Тосны үргэмал /Рапс/;
  4. Ямаа, хонины завод ноос/ламаз/;
  5. Мал.

- Биржээр арилжих бараа, түүхий эдийн жагсаалтыг ХАА, худалдааны асуудал эрхлэгч сайд батлахаар хуулбарлосан.

Цаашид ХАА-н бирж дээр хүнсний буудай, мах, арьс, шир гэх мэт бусад бараа, түүхий эд арилжаалагдаж цар хүрээ улам өсөх юм.

- Одоогоор бүх арилжаа СПОТ бүхэу шууд гүйцэтгэх явагдаж байна. Энэ нь хавар гарсан ноолуурааа тухай үеийн ханшаар шууд бирж дээр зарж, хүлээлгэн өгөн тухайн өдөртөө төлбөрийг хүлээн авч гүйцэ дуусгавар болох үйл явц юм.

- Цаашид ХАА-н гаралтай бараа, түүхий эдэд суурилсан фючерс гүйцэтгэлийн арилжаг нэвтрүүлэхээр ажиллаж байна. Малчин та дараа хавар гарах ноолуурыгаа үнийг энэ зун, намар урьчилан тохироолцож дараа хавар нийлүүлэх гэрээг хийнэ. Дараа хавар ноолуур гарах үедээ гэрээнд заасан хэмжээний ноолуурыг нийлүүлж, урьчилж тохирсон үнээр бараа таны зарагдах юм. Үнийг урьчилан тохироолцоноор та ханшийн уналт, хэлбэлзлээс сэрэмжлэх давуу талтай.

Хуучин бараа, түүхий эд бэлтгэлийн систем болон одоогийн биржийн бараа, түүхий эдийн арилжааны системийн ялгаа дурдвал:

Бирж	Хуучин
Үнийн мэдээ яг тод www.mce.mn вэб хуудаст тогтмол байрлаж;	Үнийн мэдээлэл сурах; ажиг аман байдлаар авдаг байсан;
Малчид тариалангчид үнийн мэдээллээгүй болж хямд үнээр бараагаа зарах шаардлагагүй болно;	Үнийн мэдээлэл дутмаг байдлыг далимдуулж заримд этгээдүүд дундын зуучлалаас өндөр ашиг олж байсан;
Уэс хэдий хэмжээний ноолуур, ноос гэх мэт түүхий бэлтгэж байгаа талаар мэдээлэгдэй болсон;	Уэс түүхий эдийн бэлтгэлийн талаар нарийн мэдээлэлгүйгээс БНХАУ-руу гарч буй түүхий эдээс экспортын татварыг бүрэн авч чадахгүй байсан;
Далд эдийн засаг багассан гэх мэт.	Далд эдийн засаг их байсан гэх мэт